A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2015. május 13.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség — Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — 44/2001/EK rendelet — Hatály — Választottbíráskodás — Kizártság — Külföldi választottbírósági határozatok elismerése és végrehajtása — Valamely tagállamban székhellyel rendelkező választottbíróság által elrendelt kötelezés — Valamely másik tagállam bírósága előtti eljárás megakadályozására irányuló kötelezés — Valamely tagállam bíróságának a választottbírósági határozat elismerésének megtagadására vonatkozó hatásköre — New York-i Egyezmény”

A C-536/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litvánia) a Bírósághoz 2013. október 14-én érkezett, 2013. október 10-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **„Gazprom” OAO**

által indított,

a **Lietuvos Respublika**

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Ó Caoimh és J.-C. Bonichot tanácselnökök, E. Levits, M. Safjan (előadó), M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. szeptember 30-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a „Gazprom” OAO képviseletében R. Audzevičius advokatas,

* Az eljárás nyelve: litván.

– a litván kormány képviseletében A. A. Petravičienė, A. Svinkūnaitė és D. Kriaučiūnas, meghatalmazotti minőségben, segítőik: V. Bernatonis és A. Šekštelo advokatai,

– a német kormány képviseletében T. Henze és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében F.-X. Bréchot, G. de Bergues és D. Colas, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében M. Holt, meghatalmazotti minőségben, segítője: B. Kennelly barrister,

– a Svájci Államszövetség képviseletében M. Jametti, M. Schöll és D. Klingele, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A.-M. Rouchaud-Joët és A. Steiblytė, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2014. december 4-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o., HL 2011. L 124., 47. o.) értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a moszkvai (Oroszország) székhelyű „Gazprom” OAO társaság (a továbbiakban: Gazprom) által a 2012. július 31-én hozott választottbírósági határozat litvániai elismerésének és végrehajtásának megtagadásával szemben indított eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 44/2001 rendeletet felváltotta a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 351., 1. o.), amely 2015. január 10-től alkalmazandó. Továbbra is a 44/2001 rendelet alkalmazandó azonban olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van.

4 A 44/2001 rendelet (2) preambulumbekezdéséből következően a belső piac megfelelő működése érdekében a „[p]olgári és kereskedelmi ügyekben az e rendelet hatálya alá tartozó tagállamok határozatainak gyors és egyszerű elismerése és végrehajtása céljából elengedhetetlenül szükséges[…] joghatósági összeütközésre vonatkozó szabályok egységesítésére és az alaki követelmények egyszerűsítésére irányuló rendelkezések[…]” végrehajtására irányult.

5 Az említett rendelet (7) és (11) preambulumbekezdése az alábbiakat mondta ki:

„(7) E rendelet hatályának – egyes, pontosan meghatározott ügyektől eltekintve – ki kell terjednie valamennyi jelentős polgári és kereskedelmi ügytípusra.

[...]

(11) A joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg, és a joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a per tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő joghatósági okot kíván meg. [...]”

6 Az ugyanezen rendelet „Hatály” című I. fejezetében szereplő 1. cikk (1) bekezdésének és (2) bekezdése d) pontjának szövege a következő:

„(1) E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. E rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre.

(2) E rendelet nem vonatkozik:

[...]

d) választottbíráskodásra.”

7 A 44/2001 rendelet 71. cikkének (1) bekezdése az alábbiakat mondta ki:

„Ez a rendelet nem érinti azokat az egyezményeket, amelyeknek a tagállamok részesei, és amelyek egyes különös jogterületeken a joghatóságot, valamint a határozatok elismerését és végrehajtását szabályozzák.”

A litván jog

8 A polgári törvénykönyv második könyve II. részének X. fejezete a „Jogi személyek tevékenységének vizsgálata” címet viseli, és a 2.124–2.131 cikket tartalmazza.

9 A polgári törvénykönyvnek „A jogi személy tevékenysége vizsgálatának tartalma” című 2.124 cikke az alábbiakat írja elő:

„A […] 2.125 cikkben felsorolt személyek kérhetik a bíróságtól szakértők kijelölését, akik megvizsgálják, hogy a jogi személy vagy a jogi személy ügyvezető szerve vagy annak tagjai helyesen jártak-e el, és ha megállapítják, hogy tevékenységük helytelen volt, kérhetik a […] 2.131 cikkében meghatározott intézkedések alkalmazását.”

10 Az említett törvénykönyv 2.125 cikke (1) bekezdésének 1. pontja értelmében egy vagy több, a részvények legalább egy tizedét birtokló részvényes nyújthat be ilyen keresetet.

11 Ugyanezen törvénykönyv 2.131 cikke szerinti intézkedések magukban foglalják többek között a jogi személy ügyvezető szervei által hozott határozatok megsemmisítését, a jogi személy ügyvezető szerveinek tagjait megillető jogkörök kizárását vagy ideiglenes felfüggesztését, valamint azt a lehetőséget, hogy meghatározott tevékenységek elvégzésére vagy azoktól való tartózkodásra kötelezzék a jogi személyt.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból és az ügynek a Bíróság rendelkezésére álló irataiból kitűnik, hogy az alapügy tényállása megvalósulásának időpontjában a „Lietuvos dujos” AB (a továbbiakban: Lietuvos dujos) fő részvényesei a társasági tőke 38,91%-át birtokló E.ON Ruhrgas International GmbH, német jog szerinti táraság, e tőke 37,1%-át birtokló Gazprom és a 17,7%-ot birtokló litván állam voltak.

13 2004. március 24-én a Gazprom részvényesek közötti megállapodást (a továbbiakban: részvényesek közötti megállapodás) kötött az E.ON Ruhrgas International GmbH-val, valamint a Lietuvos Respublika érdekében eljáró State Property Funddal (állami vagyonkezelővel) is, amelynek a helyébe később a Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (a Litván Köztársaság Energiaügyi Minisztériuma, a továbbiakban: ministerija) lépett) E megállapodás 7.14. cikke választottbírósági kikötést tartalmazott, amely szerint „[a] jelen megállapodással, annak megsértésével, érvényességével, hatálybalépésével vagy megszüntetésével kapcsolatos bármely jogvita, nézetkülönbség vagy kifogás rendezésére […] választottbírósági eljárásban kerül sor”.

14 2011. március 25-én a ministerija által képviselt Lietuvos Respublika keresetet indított a Vilniaus apygardos teismas (vilniusi regionális bíróság, Litvánia) előtt jogi személy tevékenységére vonatkozó vizsgálat megindítása érdekében.

15 E kereset a Lietuvos dujos, valamint V. Valentukevičius, e társaság főigazgatója, valamint V. Golubev és K. Seleznev, az említett társaság Gazprom által kinevezett, orosz állampolgárságú igazgatósági tagjai ellen irányult. Az említett keresetlevélben a ministerija a polgári törvénykönyv 2.131. cikke szerinti bizonyos korrekciós intézkedések alkalmazását is kérte arra az esetre, ha az említett vizsgálat megállapítja, hogy ugyanezen társaság vagy az említett személyek tevékenységei nem voltak megfelelőek.

16 Tekintettel arra, hogy e keresetindítás megsértette a részvényesek között létrejött megállapodás 7.14 cikkében szereplő választottbírósági kikötést, a Gazprom 2011. augusztus 29-én választottbírósági eljárás indítása iránti kérelmet terjesztett elő az ministerijával szemben a stockholmi kereskedelmi kamara választottbírósági intézeténél.

17 A stockholmi kereskedelmi kamara választottbírósági intézete által felállított választottbíróság előtt a Gazprom többek között a ministerija arra való felszólítását kérte, hogy zárja le a Vilniaus apygardos teismas előtt folyamatban lévő ügy vizsgálatát.

18 Az említett választottbíróság 2012. július 31-i ítéletében megállapította a részvényesek közötti megállapodásban szereplő választottbírósági kikötés részleges megsértését, és felszólította a ministeriját, hogy többek között vonja vissza vagy korlátozza bizonyos, az említett bíróság elé terjesztett kérelmeit (a továbbiakban: 2012. július 31-i választottbírósági határozat).

19 A Vilniaus apygardos teismas 2012. szeptember 3-i végzésében elrendelte a Lietuvos dujos tevékenységére vonatkozó vizsgálat megindítását. Azt is megállapította, hogy a jogi személy tevékenységének vizsgálatára vonatkozó kérelem a joghatóságába tartozik, és az a litván jog értelmében nem képezheti választottbírósági eljárás tárgyát.

20 A Lietuvos dujos, valamint V. Valentukevičius, V. Golubev és K. Seleznev fellebbezést nyújtott be e határozattal szemben a Lietuvos apeliacinis teismashoz (fellebbviteli bíróság, Litvánia). Egyebekben a Gazprom egy másik eljárás keretében ugyanehhez a bírósághoz nyújtott be kérelmet a 2012. július 31-i választottbírósági határozat elismerésére és végrehajtására vonatkozóan.

21 A Lietuvos apeliacinis teismas ez utóbbi kérelmet a 2012. december 17-i első végzéssel elutasította. E bíróság megállapította egyrészt, hogy a választottbíróság – amely e választottbírósági határozatot meghozta – nem dönthetett a korábban már a Vilniaus apygardos teismas elé terjesztett és ez utóbbi bíróság által vizsgált kérdésben, másrészt e bíróság, mivel e kérdésben határozott, nem tartotta tiszteletben a külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, New Yorkban 1958. június 10-én kelt egyezmény (*az Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára*, 330. kötet, 3. o.; kihirdette: az 1962. évi 25. tvr., a továbbiakban: New York-i Egyezmény) V. cikke 2. bekezdésének a) pontját.

22 Ezenkívül a Lietuvos apeliacinis teismas rámutatott, hogy a 2012. július 31-i választottbírósági határozattal – amelynek elismerését és végrehajtását kérik – az említett választottbíróság nem csupán a ministerija litván bíróság előtti jogképességét korlátozta a jogi személy tevékenységére vonatkozó vizsgálat megindítását illetően, de a nemzeti bíróság saját joghatóságának megállapítására irányuló hatáskörét is elvitatta. Így szerinte ugyanezen választottbíróság megsértette a Litván Köztársaság nemzeti szuverenitását, ami ellentétes a litván és a nemzetközi közrenddel. A Lietuvos apeliacinis teismas szerint a határozat elismerésének megtagadását az említett egyezmény V. cikke 2. bekezdésének a) pontja is igazolja.

23 A Lietuvos apeliacinis teismas a 2013. február 21-i második végzésével elutasította a Lietuvos dujos, valamint V. Valentukevičius, V. Golubev és K. Seleznev által a Vilniaus apygardos teismas 2012. szeptember 3-i, a Lietuvos dujos tevékenységére vonatkozó vizsgálatot elrendelő határozatával szemben benyújtott fellebbezést. E bíróság megerősítette továbbá a litván bíróságok joghatóságát ezen ügy vizsgálatát illetően.

24 A Lietuvos apeliacinis teismas 2012. december 17-i és 2013. február 21-i mindkét végzésével szemben fellebbezést nyújtottak be a Lietuvos Aukščiausiasis Teismashoz (litván legfelsőbb bíróság). E bíróság a 2013. november 21-i végzéssel úgy határozott, hogy felfüggeszti e két végzés közül a másodikkal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem vizsgálatát, amíg dönt a 2012. július 31-i választottbírósági határozat elismerésére és végrehajtására vonatkozó felülvizsgálati kérelemről.

25 A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság vonatkozó és a 44/2001 rendelet 71. cikkével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatára tekintettel arra keres választ, hogy az említett – általa „anti-suit injunctionnek” minősített – választottbírósági határozat elismerése és végrehajtása megtagadható-e azon indokra hivatkozva, hogy az ilyen elismerést és az ilyen végrehajtást követően korlátozottá válna a litván bíróság arra vonatkozó hatásköre, hogy saját joghatóságáról döntsön a jogi személy tevékenységére vonatkozó vizsgálat megindítására irányuló kérelemmel kapcsolatban.

26 E körülmények között a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Amennyiben valamely választottbíróság »anti-suit injunctiont« bocsát ki, és ezzel megtiltja valamely félnek azt, hogy bizonyos eljárásokat kezdeményezzen olyan tagállami bíróság előtt, amely a 44/2001 rendelet joghatóságra vonatkozó szabályai értelmében joghatósággal rendelkezik a polgári jogi ügy érdemi elbírálására, akkor a tagállam bíróságának jogában áll-e azzal az indokolással megtagadni az ilyen választottbírósági ítélet elismerését hogy az korlátozza a bíróság arra irányuló jogát, hogy maga állapítsa meg azt, hogy a 44/2001 rendelet joghatóságra vonatkozó szabályai értelmében rendelkezik-e joghatósággal az ügy elbírálására?

2) Amennyiben az első kérdésre igenlő válasz adandó, ugyanez érvényes-e akkor is, amikor a választottbíróság által kibocsátott »anti-suit injunction« arra kötelez[te] az eljárásban részt vevő valamely felet, hogy a másik tagállam bírósága előtt folyamatban lévő ügyben korlátozza a követeléseit, és [amikor] a másik tagállam ezen bírósága a 44/2001 rendelet joghatóságra vonatkozó szabályai értelmében joghatósággal rendelkez[ett] az ügy elbírálására?

3) Az uniós jog elsőbbségét és a 44/2001 rendelet tényleges érvényesülését biztosítani kívánó bíróság megtagadhatja-e a választottbírósági ítélet elismerését, ha az az ítélet korlátozza a nemzeti bíróság saját joghatóságáról és hatásköréről szóló döntés meghozatalára irányuló jogát a 44/2001 rendelet hatálya alá tartozó ügyben?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

27 A kérdést előterjesztő bíróság az együttesen vizsgálandó kérdéseivel lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 44/2001 rendeletet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy valamely tagállami bíróság elismerje és végrehajtsa az olyan választottbírósági határozatot vagy megtagadja az olyan választottbírósági határozat elismerését és végrehajtását, amely megtiltja valamely félnek azt, hogy bizonyos kérelmeket e tagállam bírósága elé terjesszen.

28 Először is pontosítani kell, hogy az említett rendelet 1. cikke (2) bekezdésének d) pontja kizárja hatálya alól a választottbíráskodást.

29 Annak eldöntése szempontjából, hogy valamely jogvita a 44/2001 rendelet hatálya alá tartozik-e, egyedül e jogvita tárgyát kell figyelembe venni (Rich-ítélet, C-190/89, EU:C:1991:319, 26. pont).

30 Az alapügy tárgyát illetően le kell szögezni, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a Lietuvos Aukščiausiasis Teismashoz a Lietuvos apeliacinis teismas azon, a kérdést előterjesztő bíróság által „anti-suit injuctionnek” minősített választottbírósági határozat elismerését és végrehajtását megtagadó végzésével szemben benyújtott keresettel fordultak, amelyben a választottbíróság a ministeriját arra szólította fel, hogy vonja vissza vagy korlátozza a litván bíróság elé terjesztett kérelmeit. Ezzel párhuzamosan a kérdést előterjesztő bírósághoz keresettel fordultak még a Lietuvos apeliacinis teismas által a Vilniaus apygardos teismas – a Lietuvos dujos tevékenységére vonatkozó vizsgálat indítását elrendelő – határozatát helybenhagyó végzéssel szemben is, ami e bíróság álláspontja szerint a 44/2001 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett polgári ügyek körébe tartozik.

31 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az a választottbírósági határozat, amely megtiltja valamely félnek azt, hogy bizonyos kérelmeket a nemzeti bíróság elé terjesszen, azáltal akadályozhatja az 44/2001 rendelet hatékony érvényesülését, hogy korlátozhatja az ilyen bíróság arra vonatkozó hatáskörének gyakorlását, hogy saját maga határozzon az említett rendelet hatálya alá tartozó valamely ügy vizsgálatára vonatkozó joghatóságáról.

32 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság az Allianz és Generali Assicurazioni Generali ítéletében (C-185/07, EU:C:2009:69) kimondta, hogy a tagállami bíróság által meghozott olyan kötelezés, amellyel megtiltja az egyik félnek, hogy másik tagállam bírósága előtt eljárást indítson vagy folytasson, nem egyeztethető össze a 44/2001 rendelettel.

33 Ugyanis a valamely tagállam bírósága által elrendelt olyan kötelezés, amely valamely, választottbírósági eljárásban részt vevő felet arra utasít, hogy ne folytasson eljárást másik tagállam bírósága előtt, nem tartja tiszteletben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából levezethető azon általános elvet, amely szerint valamennyi eljáró bíróság az alkalmazandó szabályok alapján maga határozza meg, hogy rendelkezik-e joghatósággal az elé terjesztett jogvita eldöntésére. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 44/2001 rendelet – néhány korlátozott kivételtől eltekintve – nem engedi meg, hogy egy tagállami bíróság joghatóságát egy másik tagállam bírósága felülvizsgálja. Ezt a joghatóságot közvetlenül az említett rendeletben foglalt szabályok határozzák meg, köztük azok a szabályok, amelyek a hatályára vonatkoznak. A tagállami bíróság tehát semmi esetre sincs indokoltabb helyzetben arra, hogy egy másik tagállam bíróságának joghatósága felől határozzon (lásd: Allianz és Generali Assicurazioni Generali ítélet, C-185/07, EU:C:2009:69, 29. pont).

34 A Bíróság megállapította többek között, hogy a másik tagállam bíróságának az ilyen kötelezés útján abban való akadályozása, hogy az ugyanezen rendelet által ráruházott jogköröket gyakorolja, ellentétben áll a tagállamok által egymás jogrendszerei és igazságszolgáltatási szervei iránt tanúsított kölcsönös bizalommal, amelyen a 44/2001 rendelet joghatósági rendszere alapul, és a felperes számára – aki szerint a választottbírósági megállapodás semmis, hatálytalan vagy nem teljesíthető – nem engedi igénybe venni azt az állami bíróságot, amelyhez az mindemellett fordult (lásd ebben az értelemben: Allianz és Generali Assicurazioni Generali ítélet, C-185/07, EU:C:2009:69, 30. és 31. pont).

35 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság mindenesetre a Bíróságnál nem a 44/2001 rendeletnek az ilyen kötelezéssel való összeegyeztethetőségére, hanem az olyan választottbírósági határozat tagállami bíróság általi esetleges elismerésének és végrehajtásának e rendelettel való összeegyeztethetőségére kérdez rá, amely a választottbírósági eljárásban részt vevő valamely felet arra kötelezi, hogy e fél tartalmilag korlátozza az ugyanezen tagállam bírósága előtt folyamatban lévő eljárás keretében előterjesztett kérelmeit.

36 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy – amint arra a jelen ítélet 28. pontja rámutatott – a választottbíráskodás nem tartozik a 44/2001 rendelet hatálya alá, mivel e rendelet csak a tagállami bíróságok joghatóságainak összeütközéseit szabályozza. Tekintve, hogy a választottbíróságok nem állami bíróságok, az alapügyben a tagállamok bíróságai között nem áll fenn az említett rendelet értelmében vett ilyen összeütközés.

37 Ezt követően – a tagállamok által egymás jogrendszerei és igazságszolgáltatási szervei iránt tanúsított kölcsönös bizalom elve tekintetében, amely a bíróságok joghatóságára vonatkozó szabályoknak a 44/2001 rendelet által létrehozott rendszer szerinti összehangolásában nyilvánul meg – ki kell emelni, hogy az alapügy körülményei között a kötelezést választottbíróság mondta ki, nem merül fel az a kérdés, hogy megsérti-e ezen elvet az egyik tagállam bíróságának a másik tagállam bíróságának joghatóságába való beavatkozása.

38 Hasonlóképpen – e körülmények között – az, hogy a választottbíróság megtiltja valamely félnek azt, hogy bizonyos kérelmeket a tagállami bíróság elé terjesszen, nem foszthatja meg ezen felet a jelen ítélet 34. pontja szerinti bírói jogvédelemtől, tekintve hogy e fél az ilyen választottbírósági határozat elismerésére és végrehajtására vonatkozó eljárás keretében ezen elismerést és e végrehajtást megtámadhatja, másrészt az eljáró bíróságnak a hatályos nemzeti és nemzetközi eljárásjog alapján kell meghatároznia, hogy el kell-e azt ismerni, illetve végre kell-e hajtani ezt a határozatot.

39 Így az említett körülmények között sem az említett választottbírósági határozat, sem az a határozat, amellyel azt valamely tagállam bírósága adott esetben elismeri, nem befolyásolhatja a különböző tagállamok bíróságainak egymás iránti kölcsönös bizalmát, amelyen a 44/2001 rendelet alapul.

40 Végül – az Allianz és Generali Assicurazioni Generali ítélet (C-185/07, EU:C:2009:69) alapjául szolgáló ügyben szóban forgó kötelezéstől eltérően – az, hogy a ministerija a jogi személy tevékenységére vonatkozó vizsgálat megindítására irányuló eljárásban nem tartotta tiszteletben a 2012. július 31-i választottbírósági határozatot, nem alapozhatja meg a más tagállam bírósága által rá kiszabott szankciót. Ebből az következik, hogy az olyan választottbírósági határozat joghatásai, mint amilyen határozatról az alapügyben szó van, különböznek az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó kötelezés joghatásaitól.

41 Következésképpen az olyan választottbírósági határozat elismerése és végrehajtása iránti eljárásra, mint az alapügybeli, az azon tagállamban alkalmazandó nemzeti és nemzetközi jog vonatkozik, amelyben az elismerést és a végrehajtást kérték, nem pedig a 44/2001 rendelet.

42 Így az alapügy körülményei között az azon tagállami bíróságnak biztosított, saját joghatóságának eldöntésére vonatkozó hatáskör esetleges korlátozása, amely bírósághoz a jogvita ügyében a választottbírósági eljárással párhuzamosan fordultak, kizárólag abból eredhet, hogy az olyan

választottbírósági határozatot, mint az alapügybeli, ugyanezen tagállam valamely bírósága ezen tagállam eljárásjoga alapján elismeri és végrehajtja, illetve adott esetben a New York-i egyezményből eredhet, amely az említett rendelet hatálya alól kizárt jogterületet szabályoz.

43 Mivel a New York-i egyezmény a 44/2001 rendelet hatálya alól kizárt területet szabályoz, az nem vonatkozik az e rendelet 71. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „különös jogterületre”. Az említett rendelet 71. cikke ugyanis csak magának e rendeletnek a 44/2001 rendelet hatálya alá tartozó különös jogterületekre vonatkozó egyezményekhez való viszonyát szabályozza (lásd ebben az értelemben: TNT Express Nederland ítélet, C-533/08, EU:C:2010:243, 48. és 51. pont).

44 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 44/2001 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy valamely tagállami bíróság elismerje és végrehajtsa az olyan választottbírósági határozatot, de az sem, hogy megtagadja az olyan választottbírósági határozat elismerését és végrehajtását, amely megtiltja valamely félnek azt, hogy bizonyos kérelmeket e tagállam bírósága elé terjesszen, mivel e rendelet nem szabályozza az egyik tagállamban választottbíróság által hozott határozatnak valamely más tagállamban történő elismerését és végrehajtását.

A költségekről

45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendeletet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy valamely tagállami bíróság elismerje és végrehajtsa az olyan választottbírósági határozatot, de az sem, hogy megtagadja az olyan választottbírósági határozat elismerését és végrehajtását, amely megtiltja valamely félnek azt, hogy bizonyos kérelmeket e tagállam bírósága elé terjesszen, mivel e rendelet nem szabályozza az egyik tagállamban választottbíróság által hozott határozatnak valamely más tagállamban történő elismerését és végrehajtását.

Aláírások